

Oppsummering av barnehagetilsyn 2014

I løpet av september og oktober har 74 barnehager i Oslo, Asker og Bærum blitt inspisert. Dette betyr at mattilbudet til 6960 barn i barnehage har blitt kontrollert.

I forkant av prosjektet ble det sendt ut informasjon og veiledning til kommunene, som skulle videreformidles til den enkelte barnehage.

Inspeksjonene ble gjennomført av inspektører i prosjektgruppa. Barnehagene ble plukket ut på bakgrunn av antall barn og grad av mathåndtering. Det var både private og kommunale barnehager med i prosjektet. Barnehagene hadde enten varmmat, brødmat eller mat fra catering, eller en kombinasjon av disse mulighetene.

Kommune	Antall inspiserte barnehager	Kommunale	Private
Asker	6	4	2
Bærum	14	5	9
Oslo	54	31	23

Det ble avdekket avvik i nesten alle barnehagene. Avvikene var knyttet til fasiliteter og innredning eller internkontroll og opplæring. Barnehagene fikk da varsel om å utbedre forholdene innen en gitt frist. Flere barnehager er ferdige med sine utbedringer allerede.

Mange barnehager hadde startet jobben med å få på plass rutiner og utarbeide internkontroll for mat. Noen barnehager hadde både gode rutiner og gode lokaler. **Munkebekken idrettsbarnehage** i Oslo utmerket seg med null feil.

Alt i alt hadde mange barnehager god kontroll med mathåndteringsrutiner slik som tining i kjøleskap (74%), rutiner for å hindre smitte ved bytte av arbeidsoppgaver ved å ta på seg forkle og vaske hender (61%), smittevern ved sykdom hos de ansatte slik at de ikke lager mat når de er smittebærende (70%) og oppvask (66%).

Hvilke avvik fant vi?

Mange barnehager (86%) hadde mangler knyttet til om det var tilgjengelig en egen håndvask på kjøkkenet, og om denne var korrekt utstyrt med blandedbatteri som ikke betjenes med hendene. Dette er viktig for å sikre en god håndhygiene. Erfaringsmessig overføres smitte ofte med hendene.

Det er også en stor andel barnehager som ønsker å servere frukt og grønt. Dersom man har

et visst omfang av frukt og grønt, bør man ha en egen matkum å skylle dette i. Dersom det er mindre omfang kan man bruke en løs bolle eller lignende. Mange av barnehagene hadde ikke tilfredsstillende fasiliteter for dette. Mattilsynet mener at man ved nybygg og ombygging av barnehager i større grad må ta høyde for ønsket om sunn mat i barnehagen, og dermed installere matkum i forkant.

Mange avdelingsbarnehager hadde svært små avdelingskjøkken hvor det også foregikk mathåndtering, både tilberedning av brødmatt og varmmat. Mattilsynet ser at disse ofte ikke er tilpasset dette omfanget. Det finnes ikke tilstrekkelig med benkeplass for å tilberede mat på, det finnes kun en kum og ingen håndvask eller matkum.

Tabell 1: Resultater for lokaler i alle kommuner.

Tema	Tilfredsstillende	Delvis	Ikke tilfredsstillende
Lokaler og innredning	21	42	11
Korrekt soneinndeling			
Vedlikehold	28 %	57 %	15 %
Håndvask	10	15	49
Egen håndvask med ikke håndbetjent blandebatteri.	14 %	20 %	66 %
Matkum	22	16	36
Har matkum eller egnet løsning for vask av frukt og grønnsaker	30 %	21 %	49 %
Personaltoalett	14	32	28
Har personaltoalett som ikke deles med barn eller foreldre. Det skal være håndvask med ikke håndbetjent blandebatteri.	19 %	43 %	38 %

Internkontroll

De fleste private barnehager hadde et felles internkontrollsystem utarbeidet sentralt i driftsfirmaet. Det var ulik grad av innføring i kommunene. Noen kommuner og bydeler har begynt arbeidet med et felles system.

Ellers var det varierende hvor gode driftsrutiner den enkelte barnehage hadde. Det er viktig å ha god kontroll med temperaturer ved oppbevaring av mat og ha et godt renhold. Det er også viktig å skille oppvasksonen fra området hvor man håndterer mat, slik at mat og rent utstyr ikke forurenses.

Tabell 2: Resultater for rutiner i alle kommuner.

Tema	Tilfredsstillende	Delvis	Ikke tilfredsstillende
Renhold Er det gode rutiner for renhold og desinfeksjon. Er det visuelt rent?	33 45 %	20 27 %	21 28 %
Temperaturkontroll Er det kontroll med kjøle- og frysetemperaturer?	17 23 %	18 24 %	39 53 %
Rutiner ved bytte av oppgaver Vask av hender og arbeidstøy eller forkle når man lager mat.	45 61 %	21 28 %	3 4 %
Rutiner ved smittsom sykdom hos personalet	52 70 %	7 10 %	15 20 %
Mathåndteringsrutiner Tining, nedkjøling mv.	55 74 %	18 24 %	1 1 %
Utarbeidet internkontroll	23 31 %	15 20 %	36 49 %
Oppvask	49 66 %	11 15 %	14 19 %

Hvilke utfordringer ser vi i barnehagene?

Ut i fra inspektørenes erfaringer er det viktig at ledelsen er involvert og har et fokus på mattrygghet. Dette gjør at det er større sannsynlighet for at rutinene fungerer i den daglige driften.

Videre ser vi at det er viktig med et helhetlig blikk på barnehagen ved nybygg eller ombygging, og at man ser forover i tid for hva som er ønsket drift og omfang. Hvor skal kjøkkenet være og hva skal foregå der? Hvor skal barna spise? Hvem skal lage maten? Hvilken type mat skal serveres?

I prosjektet har vi opplevd at fine kjøkken står tilnærmet ubrukt fordi det er for langt å gå dit eller fordi man ikke har anledning til å gå fra barna for å lage mat et annet sted. Tidligere hadde man kanskje en kjøkkenassistent som laget mat. Samtidig har vi også opplevd at mat tilberedes på kjøkken som ikke er egnet. De fleste nybygde barnehagene har større plass og er bedre tilrettelagt for matlaging. Her er også håndvaskmulighetene bedre.

Disse barnehagene er inspirert:

1	Flåklypa barnehage	Furstveien 46, Snarøya	Bærum	Varsel
2	Hundsund barnehage	Snarøyveien 81, Snarøya	Bærum	Varsel
3	Piruetten Kanvas	Haganjordet 2, 1351 Rud	Bærum	Varsel
4	Dønski Barnehage	Dønskiveien 43C, 1346 Gjettum	Bærum	Varsel
5	Ringstabekk FUS	Gml. Ringeriksvei 21, 1356 Bekkestua	Bærum	Varsel
6	Glassverket barnehage	Glassverkveien 32, 1363 Høvik	Bærum	Varsel
7	Haslum barnehage	Bjørnemysrveien 67, 1344 Haslum	Bærum	Varsel
8	Storøya barnehage	Forneburingen 300, 1364 Fornebu	Bærum	Varsel
9	Hornienga FUS Barnehage	Ringeriksveien 188A, 1339 Vøyenenga	Bærum	Varsel
10	Vier Banehage	Lilløyveien 8, 1366 Lysaker	Bærum	Varsel
11	Dynekilten barnehage	Dynekilgata 16, 0569 Oslo	Oslo	Varsel
12	Keyserløkka barnehage	Einars vei 7, 0575 Oslo	Oslo	Varsel
13	Kanonen barnehage	Lørenveien 40, 0585 Oslo	Oslo	Varsel
14	Linden Steinerbarnehage	Hoffsveien 41, 0377 Oslo	Oslo	Varsel
15	Dalskroken barnehage	Dalskroken 4, 0376 Oslo	Oslo	Varsel
16	Dumpa Kanvas barnehage	Etterstadsletta 94, 0659 Oslo	Oslo	Varsel
17	Teisenparken barnehage	Regnbueveien 2, 0664 Oslo	Oslo	Varsel
18	Hasselkroken Kanvas barnehage	Ullernchaussen 72, 0310 Oslo	Oslo	Varsel
19	Diakonhjemmets barnehage, Steinerud	Hartvig Halvorsens vei 7, 0370 Oslo	Oslo	Varsel
20	Persbråten barnehage	Sørkedalsveien 148, 0754 Oslo	Oslo	Varsel
21	Eventyrstua barnehage	Gunnar Schjelderups vei 11A, 0485 Oslo	Oslo	Varsel
22	Epleskogen barnehage	Skytterdalen 11, Sandvika	Bærum	Varsel
23	Sollia barnehage	Åsløkkveien 41, Slependeren	Bærum	Varsel
24	Nesbru barnehage	Langkroken 13, Nesbru	Asker	Varsel
25	Jongskollen barnehage	Jongssvingen 1, Sandvika	Bærum	Varsel
26	Østhellings barnehage	Østhellings 21, Borgen	Asker	Varsel
27	Lysaker Idrettsbarnehage	Fornebuveien 33, Lysaker	Bærum	Varsel
28	Solgården barnehage	Kirkeveien 100, Asker	Asker	Varsel
29	Vendla barnehage	Søndre vei 12, Nesøya	Asker	Varsel
30	Nesøya barnehage	Vestre vei 3, Nesøya	Asker	Varsel
31	Nilsemarka barnehage	Nilsemarka 31, Vollen	Asker	Varsel
32	Christinedal barnehage	Harry Fetts vei 10, 0667 Oslo	Oslo	Varsel
33	Oppsaltunet barnehage	Oppsalveien 21, 0686 Oslo	Oslo	Varsel
34	Treskeveien barnehage	Treskeveien 2, 0681 Oslo	Oslo	Varsel
35	Holtet barnehage	Olav Nygards veg 65, 0688 Oslo	Oslo	Varsel
36	Mosaikk barnehage	Norbygata 24, 0187 Oslo	Oslo	Varsel
37	Kværnerdalen barnehage	Enebakkveien 71, 0196 Oslo	Oslo	Varsel
38	Alleens Sanselage	Fyrstikkalleen 19, 0661 Oslo	Oslo	Varsel
39	Internasjonal kulturbarnehage avd. Åkeberg	Åkebergveien 23, 0650	Oslo	Varsel
40	Kampen barnehage	Skedsmogata 19b, 0655 Oslo	Oslo	Varsel
41	Åkeberg barnehage	Åkebergveien 23, 0650 Oslo	Oslo	Varsel
42	Munkenga	Galgeberg 2, 0657 Oslo	Oslo	Varsel

43	Child Planet/Månestråle	Middelthunsgate 21A, 0368 Oslo	Oslo	Varsel
44	Fridheim barnehage	Prof. Dahls gate 29, 0353 Oslo	Oslo	Varsel
45	Eventyrbrua Steiner barnehage	Storgata 55, 0182 Oslo	Oslo	Varsel
46	Gaia barnehage	Thorvald Meyers gate 46, 0550 Oslo	Oslo	Varsel
47	100 meterskogen barnehage	Lettvintveien 29, 0487 Oslo	Oslo	Varsel
48	Haugensjordet barnehage	Myrerveien 14, 0494 Oslo	Oslo	Varsel
49	Bellevue Gård barnehage	Helgesensgate 92, 0563 Oslo	Oslo	Varsel
50	Andromeda barnehage	Langåsveien 22, 0880 Oslo	Oslo	Varsel
51	Tåsen Barnehage	Pastor Fangens vei 22B, 0854 Oslo	Oslo	Varsel
52	Sofies Hage barnehageenhet	Trondheimsveien 132, 0570 Oslo	Oslo	Varsel
53	SiO Sogn Barnehage	Rolf E Stenersens allè 5, 0858 Oslo	Oslo	Varsel
54	Korsvolltoppen barnehage	Carl Kjelsens vei 63, 0880 Oslo	Oslo	Varsel
55	Haugenstua barnehage	Garver Ytteborgs vei 97, 0977 Oslo	Oslo	Varsel
56	Fagerborg Menighetsbarnehage	Sophus Bugges plass 1, 0358 Oslo	Oslo	
57	Lovisenberg Diakonale barnehage	Lovisenberggata 7a, 0456 Oslo	Oslo	Varsel
58	Heftyes Barnehage	Kirkeveien 173, 0455 Oslo	Oslo	Varsel
59	Margarinfabrikken barnehage Nybygget og Gamlebygget	Stavangergata 40-42, 0467 Oslo	Oslo	Varsel
60	Sørenga barnehage	Sørengkaia 76, 0194 Oslo	Oslo	Varsel
61	Grønland barnehage	Norbygata 1, 0187 Oslo	Oslo	Varsel
62	Tråkka barnehage	Tråkka 29, 0774 Oslo	Oslo	Varsel
63	Friggfeltet barnehage	Suhms gate. 36, 0362 Oslo	Oslo	Varsel
64	Skillebekk barnehage	Drammensveien 33B, 0271 Oslo	Oslo	Varsel
65	Bertha Thoresen Kanvas	Drammensveien 33, 0271 Oslo	Oslo	Varsel
66	Bjerkedalen barnehage	Refstadveien 35, 0589 Oslo	Oslo	Varsel
67	Valhall barnehage	Vestre Haugen 48, 1054 Oslo	Oslo	Varsel
68	Espira Spirea	Spireaveien 20, 0580 Oslo	Oslo	Varsel
69	Haugen barnehage	Haugenstuveien 30, 1084 Oslo	Oslo	Varsel
70	Ammerudenga barnehage	Ammerudveien 47, 0958 Oslo	Oslo	Varsel
71	Refstad barnehage	Ribstonveien 35, 0586 Oslo	Oslo	Varsel
72	Munkebekken Idrettsbarnehage	Munkebekken 292, 1061 Oslo	Oslo	Alt OK!
73	Fossum barnehage	Tante Ulrikkes vei 8, 0984 Oslo	Oslo	Varsel
74	Flaen barnehage	Kalbakkveien 32B, 0953 Oslo	Oslo	Varsel